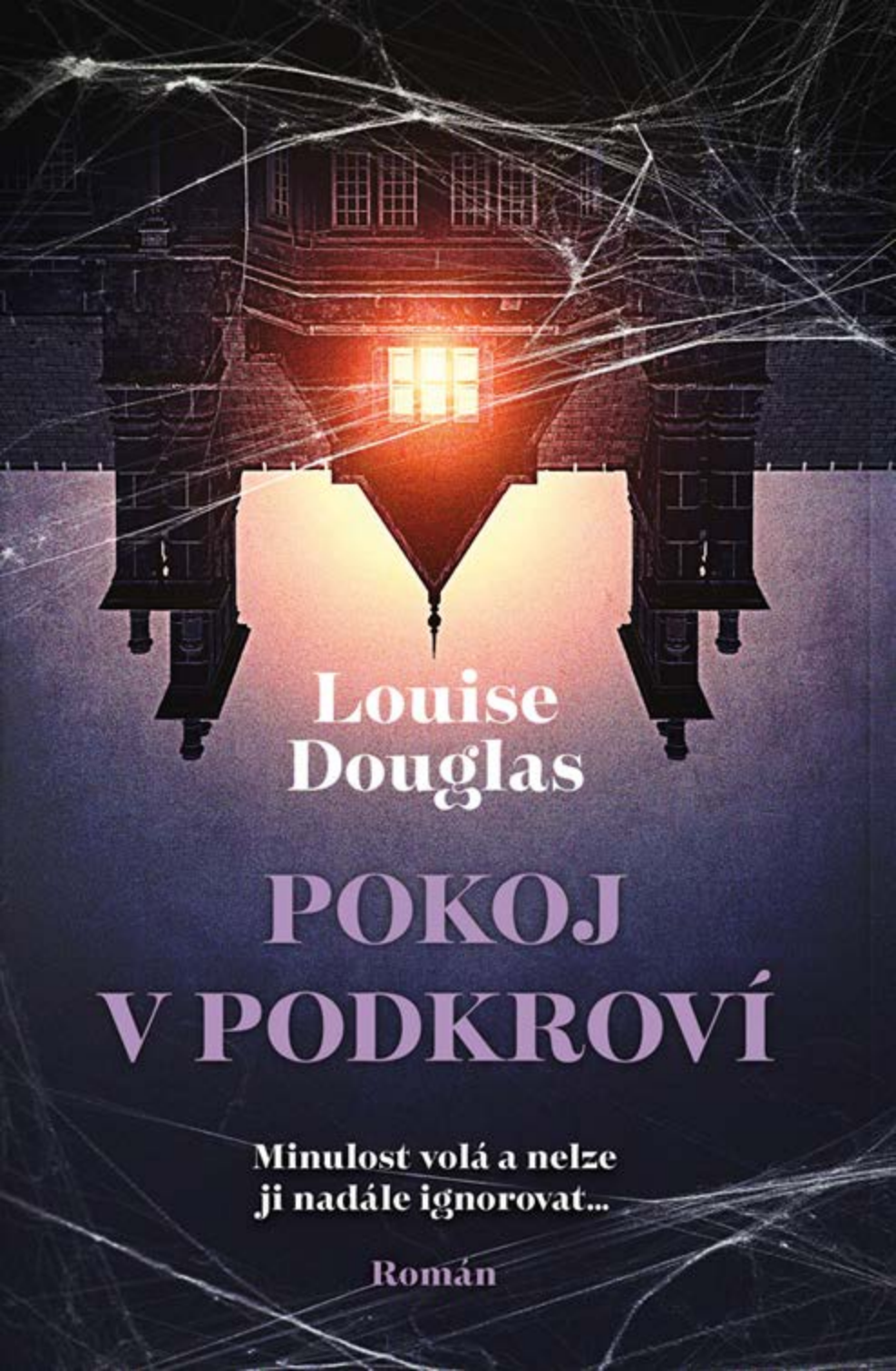

Louise
Douglas

POKOJ
V PODKROVÍ

Minulost volá a nelze
ji nadále ignorovat...

Román

POKOJ V PODKROVÍ

The Room in the Attic
Copyright © Louise Douglas, 2021
All rights reserved.

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Lucie Secká, 2025
Cover © Zhivko P. Petrov, 2025
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2025

ISBN 978-80-277-5764-0 (pdf)

POKOJ V PODKROVÍ

**Louise
Douglas**

přeložila Lucie Secká

VENDETA

Pro Amaiu a Sofii
z celého mého srdce

1

LEWIS – ZÁŘÍ 2021

V předvečer návratu ke Všem svatým se mi zdálo, že kráčím bosky po chodbě v podkroví. Když jsem prošel podél čtvrtých dveří, všiml jsem si, že v potemnělé místnosti za nimi tančí několik plamínků: na koberci, závěsech i jinde. Rozběhl jsem se, jenže čím déle jsem utíkal, tím dál se chodba prodlužovala a tím víc se objevovalo plamenů, a já věděl, že na konec nikdy nedoběhnu. Nebylo úniku.

Vzbudila mě manželčina ruka na rameni. „Lewisi! Probud' se! Zase máš noční můru!“

Nějakou chvíli mi trvalo, než jsem se vrátil zpět do přítomnosti: zpátky do naší teplé neuspořádané ložnice, k našim polštářům a přikrývce, ke sklence vína na nočním stolku, k psovi, co chrupkal na svém koberečku ve výklenku okna. V pokoji vládla tma a město za okny bylo stále pohrouženo do spánku.

„Promiň,“ zašeptal jsem. „Nechtěl jsem tě vzbudit,“ řekl jsem, políbil ženu na ruku, vyklouzl z postele a sešel dolů do kuchyně pro sklenku vody.

Byly čtyři hodiny ráno. Nejobávanější hodina noci. Seděl jsem u stolu, odsunul stranou domácí úkol našeho nejmladšího syna a vzal jsem do rukou katalog s aukcemi domů, který jsem tam předtím nechal ležet hřbetem vzhůru vedle mísy na ovoce.

Natočil jsem ho čelem k sobě. Hlavní titulek hlásal: *Vzácná příležitost k rekonstrukci*. Pod ním stála fotografie zpustlé budovy s popiskem: *U Všech svatých. Viktoriánský ústav pro chovomyslné / internátní škola, památkově chráněná budova stupně II, hospodářské budovy, 50 akrů ohrazeného pozemku. Prvotřídní lokalita na venkově*.

Na obrázku hrála všemi barvami: ta samá podlouhlá, hrozivá budova s věží se zvonicí uprostřed, která se mi zjevovala v nočních mûrách. Pokud bych si fotografii prohlédl dostatečně pozorně, uviděl bych za okny ve školních lavicích usazené žáky: řady chlapců v hnědých svetrech a kalhotách, všichni ostříhaní na ježka. Skoro jako bych cítil, jak se v záhybech prastarých obřích radiátorů páli prach, a jako bych slyšel nepřetržité tikání hodin na zdech. Venku se na ragbyovém hřišti třásli zimou kluci s kostnatými koleny v proužkovaných ponožkách, na trávníku se povalovaly vycpané nárazníky na nácvik skládky protihráčů, kolem se šviháckým krokem nesl tělocvikář s macatými, svalnatými stehny. Říkali jsme mu „Melounák“, protože chodil, jako by pod rukama nosil dva melouny.

Aukce se konala před čtrnácti dny a budova se prodala klientům architektonické firmy, pro kterou jsem pracoval. Kdyby za mnou přišli ještě před koupí, byl bych jim ji rozmluvil, jenže ve chvíli, kdy katalog doputoval na můj stůl, už bylo všechno podepsáno a dohoda uzavřená.

Spustil jsem hlavu do dlaní.

Nechtěl jsem se ke Všem svatým vracet. Chtěl jsem si promluvit s Isakem, slyšet jeho hlas a nechat se ze své úzkosti vyprostit jeho suchým humorem. Popadl jsem telefon a už jsem

vytácel jeho číslo, když vtom se mi v hlavě rozezněl matčin šepot: *Ne, Lewisi. Neruš ho, kór v takovou hodinu!*

Telefon jsem zase odložil, vzal si kabát a vyšel jsem ven na zahradu čekat na východ slunce.

2

LEWIS – ZÁŘÍ 2021

Budovu U Všech svatých koupila jedna americká firma, která se specializuje na opuštěná evropská venkovská sídla a jejich přestavbu na luxusní obytné prostory. Moji zaměstnavatelé, Redcliffe Architects, s nimi již v minulosti spolupracovali na dvou lukrativních projektech: na bývalém švýcarském sanatoriu pro pacienty s tuberkulózou a na zchátralém záměčku v údolí Loiry. U Redcliffe Architects nám všem bylo jasné, že bude stačit jen trocha snahy a výběrové řízení budeme mít prakticky v kapse.

Náš vedoucí partner, Mo Masud, mě požádal, abych se vydal na Dartmoorská vřesoviště a nemovitost tam nafotil a zaměřil. Ničím výjimečná žádost; potloukat se po historických památkách a v hlavě si malovat, jak jim vdechnout druhý život, byla přesně moje parketa. Jsem Moova pravá ruka a vyrazit tam je mou prací. Přesto jsem úkol odkládal, jak jen to šlo, s nadějí, že se udá cosi, co mi v návratu do bývalé školy zabrání. Ale hluboko uvnitř jsem věděl, že milosti v poslední vteřině, za kterou jsem se modlil, se mi nedostane.

Název U Všech svatých a vše s tím spojené jsem nemohl vypudit z hlavy, drželo se mě to jako klíště. Den po dni ve mně bobtnal pocit blížící se hrůzy, který se mi ani za boha nedařilo rozptýlit. Pil jsem v pracovní dny. Vstával jsem absurdně brzy a běhával mnohakilometrové trasy. Žena se mě pořád dokola ptala, co se děje. Nemohl jsem jí odpovědět. Ne že bych jí nedůvěřoval, prostě jsem jenom postrádal dostatečnou slovní zásobu na to, abych jí vysvětlil, co mě sžíralo.

Všem svatým jsem se ale navždy vyhýbat nemohl. V práci na mě tento název vyskakoval v předmětech e-mailů a zpráv. Ve složce *Probíhající výběrová řízení* k tomu byl založen zvláštní soubor a na tiskárně se objevily návrhy grafické reklamy hlásající: *Exkluzivní domov k prodeji*. Mo říkal, že se s námi Američané chtějí příští týden sejít. A na to jsme potřebovali podklady. Ihned.

≈ ≈ ≈

Den, kdy jsem vyrazil, byl typicky raně podzimní s proměnlivou oblohou a pošmournými dešťovými přeháňkami. Když jsem projížděl kolem kdysi impozantní sochy obřího muže z vrbových proutků stojící vedle dálnice M5 v Somersetu, vybavil jsem si, jak jsme po té samé dálnici uháněli před víc než třiceti lety s mamkou, která nám v autě pouštěla kazetu s největšími hity, aby mě a mou sestru Isobel nějak zabavila, a všichni jsme společně zpívali. Mamka měla kamarádku, která vlastnila kousek od pobřežního města Newquay nepojízdný karavan. Trávili jsme tam letní prázdniny – já, Isobel a mamka – surfovali jsme na krátkém prkně, užívali si pikniky na pláži, za chladných večerů jsme sedávali kolem táboráku a poslouchali, jak se na písčité pobřeží valí vlny. Táta s námi nejezdil. Bylo nám ho s Isobel líto – my se tu bavili, zatímco on musel pracovat doma sám – ale mamka říkala, že to táta tak chtěl.

Rákosí, které kdysi obklopovalo vrbového muže, dnes bylo pryč a sám obr působil v kontrastu s novou zástavbou jako trpaslík. Když jsem projížděl kolem, padla na mě jistá melancholie. Souška jedna ubohá. Pustil jsem si Isakovu hudbu – pořádně nahlas, abych přehlušil vzpomínky na kluka, jímž jsem kdysi býval.

Cesta z Bristolu toho dne ubíhala jako po másle, jenže jakmile jsem vyrazil směr Dartmoor, najednou jsem nebyl s to se v té změti silniček vyznat a vybrat tu, která by mě dovedla k mé staré škole. Zdánlivě povědomé záchytné body – velké kameny, potůčky a mláží – mi nakonec nijak nenapověděly. Brzy jsem si přišel dezorientovaný a cítil jsem, jak kolem začala svými kostnatými pařáty šmátrat moje stará úzkost.

Kodrcal jsem se svým volkswagenem po starých slepých cestách s vyjetými kolejiemi a zvykaně jsem se otáčel před rozbahnělými vjezdy, zatímco na mě valily bulvy nevycvátané přežvykující ovce. Zapnout si navigaci na telefonu nešlo, nebyl tam signál. Pokud developeři dají projektu nakonec zelenou, doprava na místo bude hotový očištec. Na mnohatunové nákladáky nebyly tyhle pradávné venkovské okresky stavěny. Teď už se regulérně rozpršelo: okolní barvy jako by vybledly a krajnice i kamenné zídky se rozmazaly. Připadalo mi to jako celé hodiny, než jsem na konci jedné úzké neudržované silničky konečně narazil na odbočku ke Všem svatým. Jel jsem po vyjeté cestě, na jejímž konci se před vjezdem tyčila gotická brána.

Tak, a je to. Dorazil jsem do cíle.

Auto jsem nechal u brány, postavil si límec kabátu a vstoupil jsem na opuštěný pozemek budovy U Všem svatých, která byla postavena v roce 1802 jako ústav pro choromyslné a o sto padesát let později přestavěna na internátní školu pro chlapce.

Zbývající rozvaliny budovy se dál tiše rozpadaly za tlustou zdí, která původně bránila tehdejším chovancům v útěku. Zeď byla z velké části skryta pod převislými větvemi obrovských

buků a pod ostružiním, jež zeď všemožně porůstalo a přerůstalo. Udělal jsem si pár fotek a natočil krátké video. Také jsem si nahrál pár hlasových záznamů. V podrostu cosi zašramotilo. Vystřelila z něj veverka a přeběhla přes trávník. Zakrákala vrána, až jsem polekaně vyskočil.

Seber se, Tylere, nařídil jsem si a zaslechl přitom, jako před lety, štěkavý hlas jednoho z učitelů, který mi nakazoval, abych stál rovně, nehrbil se a chodil pořádně jako chlap! Vybavil jsem si Isakův soucitný úšklebek a sám pro sebe jsem se usmál. Lepšího přítele jsem jaktěživ neměl.

Děšť neustával, na zemi se rozlévaly kaluže a ze stromů kapalo.

Kráčel jsem dál a fotil si okolí telefonem.

Ačkoliv se hlavní budova zcela jasně rozpadala, i nadále působila honosně a zatvrzele. Věž s hodinami uprostřed fasády byla neporušená, stejně jako většina budovy na obou stranách, avšak oba ležící kamenní lvi na piedestalu pod schody byli poničení, ve strmě se svažující střeše zely díry a ve zdech chyběly kusy cihel. Zdivo bylo porostlé lišejníky a plevelem a v jeho puklinách hnízdili ptáci. Z okrajů střechy visely uvolněné okapy a vrhaly ostré diagonální linie. Západní křídlo, na kterém požár napáchal největší škodu, se nikdy neopravilo a bylo nahrbené jako starý opilec padlý na koleno. Křídlo jsem obešel a skrze rozbitá a kouřem zčernalá okna jsem se snažil nahlédnout dovnitř.

Hlavou mi probleskly náhodné vzpomínky: jak v chumlu chlapců při přespolním běhu peláší Isak, nohy celé od bláta, tenisky durch, lokty ostré a zrzavé vlasy přilepené k hlavě. Isak u nás v pokoji na okenním parapetu s nohama vystrčenýma ven, kde do nebe vydechoval kouřové kroužky. Isak, jak mě bere za ruku poté, co jsem přes ni dostal pravítkem, a pokládá mi na ni svou vlhkou žínku, která to pálení utiší. My dva a přátelství tak intenzivní, až jsem si o samotě nikdy nepřišel tak úplně sám sebou.

Byl jsem jako na trní. Unavený, plný kofeinu a podráždění. Neustále jsem viděl věci, které tam ve skutečnosti nebyly. To, co mi připadalo jako lidské tělo, byl nakonec jen kus igelitové plachty, které se v záhybech dělaly kaluže vody. To, co mi zprvu přišlo jako náhrobek na hřbitově, byla jen opuštěná lednička.

„Blbče,“ zamrmal jsem si pro sebe. „Nebud' pitomej!“

Jenže úzkosti se násobily. Vzhlédl jsem a v okně zastřeném pavučinami jsem spatřil cosi, co se podobalo lidské tváři. Ve stínech se něco hýbalo, slyšel jsem za sebou kroky i zvonění dětského smíchu, cítil jsem kouř. Pořád dokola jsem mačkal spoušť foťáku a co nejrychleji jsem se snažil pořídit co nejvíc snímků. Na chvíli jsem přestal, abych si prohlédl ty, které jsem už vyfotil. Na všech byla hlavní budova a okolní stavby. Jenže tu nebylo jen to – byly tu i staré stáje, dům správce, strážní domek, kaple. Byl tam i venkovní bazén a na přerostlém ostrůvku i jezero s okrasným pavilonem. Zaznamenat musím i je.

Ted' už lilo jako z konve.

Vyrazil jsem ke kapli. Hodlal jsem si od ní ponechat jistý odstup. Když jsem byl natolik blízko, abych na ni mohl foťákem zazoomovat, udělal jsem to. Pak jsem došel zhruba doprostřed pozemku a foťák jsem nastavil na panoramatický snímek, opřel jsem si ho o sebe a pomalu jsem jím v daném úhlu otáčel kolem dokola. Jeden záběr jsem udělal po směru a druhý proti směru hodinových ručiček, pak jsem si telefon schoval do kabátu, abych se mohl podívat na displej, aniž by mi zmokl. Na druhém panoramatickém snímku bylo něco zvláštního. Třikrát se tam objevila nějaká žena – jednou z dálky, jako by po pás stála v jezeře. Pak znovu, ale blíž. A nakonec jako by stála přímo přede mnou – jen kousíček od místa, kde jsem právě byl.

Zostra jsem se otočil. Nikdo tam nebyl.

Podíval jsem se zpátky na displej, ale telefon se mi vypnul. Nejspíš se mi vybila baterka. Jenže... to byla hloupost! Nabíjel

jsem si ho v autě celou cestu sem. Frustrovaně jsem mobilem zatřásl. Zmáčkl jsem tlačítko zapnout. Bez odezvy.

„No tak,“ zamrmlal jsem, „*no tak!*“ Ale přístroj vůbec nereagoval.

Schoval jsem ho do kapsy a vzhlédl jsem. Mezi stromy na kraji jezera stála s rukama svěšenýma podél těla žena, ta samá žena, která se objevila na tom panoramatu. Z dlouhých tmavých vlasů jí kapala voda a šaty, zatěžkané kameny v kapsách, měla promočené. Upírala na mě pohled, jako by mě odněkud znala.

Já ji znal také.

Otočil jsem se, rozběhl se podél budovy a cestou klopýtal o kořeny a poházené cihly. Doběhl jsem k autu, vlezl jsem dovnitř a zamkl dveře. Na několik vteřin jsem seděl s očima pevně zavřenýma, snažil jsem se sebrat a zklidnit svůj dech. Omdlít jsem si nemohl dovolit. Vyndal jsem telefon, neobratně jsem se ho snažil připojit do nabíječky, ale ruce jsem měl v tu chvíli obě levé, a tak mi spadl do škvíry mezi sedadlem a dveřmi.

„Dobře,“ řekl jsem sám sobě. „Dobře, Lewisi, jen klid. Prostě jenom odjeď. Nastartuj. *Koukej už nastartovat, do háje!*“

Ruce se mi třáslly tolik, že klíč do zapalování se mi podařilo vsunout až na několikátý pokus. Periferně jsem si v okně všiml nějakého pohybu, kde jsem spatřil onu ženu, jak vychází branou a kráčí ke mně.

„Pane bože, to ne!“

Lomcoval jsem volantem, až se zámek konečně odemkl, auto se rozechvěle probralo k životu a já vyrazil po cestě, smýkal jsem se po ní a klouzal, jel jsem jako s větrem o závod, protože jsem odtamtud zoufale toužil zmizet. Teprve až zpátky na dálnici A38 jsem se uklidnil a mohl jsem se racionálně zamyslet nad tím, co jsem to právě zažil, a vyčínil jsem si za to, jak šíleně jsem si nechal ujet nervy.

Zastavil jsem na pumpě.

Prohlédl jsem si fotky na telefonu, projížděl jsem jimi a hledal na nich stopy po oné dotyčné. Jenže ona nikde. A i když to první panorama vyšlo, to druhé zmizelo. Hledal jsem ho všude, dokonce i ve složce *smazané*, ale jako by se po něm slehla zem. O její přítomnosti jsem neměl jediný důkaz.

Jenže já to všechno věděl. Já věděl, kdo to byl i proč tam i nadále přebývala. To kvůli mně a Isakovi a všem těm věcem, co se udály v posledních měsících roku 1993, kdy mně bylo třináct a Isakovi čtrnáct a U Všech svatých jsme spolu bydleli na pokoji. Bylo to období, které začalo přesně ve chvíli, kdy se celý můj život zhroutil.

3

EMMA – ČTVRTEK, 1. ŘÍJNA 1903

Zdravotní sestra Emma Everdeenová věděla jen to, co jí bylo řečeno, a sice, že zhruba kolem včerejšího oběda si posádka místní rybářské lodi *March Winds* na vlnách moře asi míli od devonského pobřeží všimla zjevně liduprázdné plachetnice. Když se připluli podívat a nahnuli se do ní, spatřili, jak na dně loďky leží nějaká žena s dítětem, kolem nich se přelévá mořská voda a ani jeden z nich nejeví známky života – pravděpodobně následkem utonutí. Rybáři si loďku přitáhli hákem, uvázali ji ke svému plavidlu a odtáhli do dartmouthského přístavu. Tam po přístavních schodech sešli dolů k loďce, která vinou nastávajícího přílivu narážela do zdi, a ženu i dítě z ní vyzvedli. Byly naživu – ačkoliv jejich život visel na vlásku. Byly studené jako led a promočené na kost. Žena, která byla oděna do překrásných denních šatů z mušelinu a růžového kepru, měla na paži hlubokou ránu, kterou, jak se zdálo, se pokoušela zaškrtit kusem látky, který si utrhl z vlastní sukně. Byla ověšená šperky. Rybáři se pyšně chvástali svou počestností, neboť jí nesebrali ani jediný prstýnek.

Ženu i dítě vzali do domu místního lékaře. Rozdělali oheň, obě je uložili k němu, vysvlékli je z mokrého a převlékli do suchého. Šperky se osušily, všechny se sepsaly na seznam a poté uložily do saténového sáčku. Ženina rána byla ošetřena a zafačována, a stejně jako dítě, které bylo považováno za její, byla i matka rozehřáta plameny a kapkou teplé brandy vpravené do jejích úst. Dítě se vzbudilo rozrušené natolik, že mu lékař musel okamžitě aplikovat sedativum. Žena i nadále spala. Když stále nepřicházela k sobě, lékař zavolal ke Všem svatým s argumentem, že díky tamním zdrojům by personál ústavu mohl této nešťastné dvojici spíše pomoci. Tamní pan ředitel Francis Pincher záležitost prodiskutoval s panem Stanfordem Uxbridgem, řídícím ústavu, s nímž se shodl, že pacienti by měli být přesunuti k nim, neboť lepší umístění se pro ně nenaskytovalo.

Z altruistických pohnutek pan Pincher ovšem nejednal. Byl to obchodník, kterému šlo v první řadě o peníze, a jelikož se mu doneslo, jak kvalitně byla žena oděna i jakými šperky ověšena, pochopil, že se jednalo o zámožné pacienty. Rozlehlé, chladné a na údržbu nákladné budovy ústavu U Věch svatých byly přes sto let staré. Ústav byl přeplněný a poptávka pacientů převažovala nabídku volných ubytovacích kapacit. Neustále se muselo dokupovat jídlo, topivo, jakož i ložní prádlo, nábytek a další. Pak tu byly mzdy zaměstnanců – nejen pro ošetrovatelský a zdravotnický personál, ale také pro kuchaře, hospodyně, zahradníky a údržbáře, podkoního, kočího, kaplana, případně i pro hrobníka, hubiče krteků, listonoše a tak dále a tak dále. A ke všem těmto výdajům navíc akcionáři ústavu U Věch svatých očekávali, že ústav bude vydělávat.

Nebylo pražádným tajemstvím, že úroveň ústavu začala klesat. Sehnat pracovní sílu na tak odlehlém místě nebylo nic snadného. Pokud ovšem ústav neměl dostatek personálu, který by dohlížel na pacienty, museli se pacienti zamykat nebo poutat – v zájmu jejich vlastní bezpečnosti. Neuběhl ani

den, aby nějaká sestra nezapískala na poplašnou píšťalku, zavěšenou kolem krku, poté, co někdo z chovanců frustrovaný omezením své svobody začal běsnit, což si vyžádalo pozornost zřízenců, kteří v případě potřeby pacienta bili obušky, dokud opět neztlchl.

Prodej jednoho či dvou luxusních šperků dané ženy by náklady za péči o ni i o dítě bohatě pokryl, a navíc by ještě zbylo na najmutí dodatečného personálu, na renovaci zařízení či na bonus pro akcionáře. A krom toho, argumentoval sám sobě ředitel, dvojici obestírala taková záhada, kterou, přijde-li jí na kloub, získá nebývalý příběh, jenž zvýší reputaci ústavu a proslaví jej široko daleko.

Nyní ovšem bylo nezbytně nutné poslat pro pacienty do Dartmouthu sanitní drožku, která je dopraví ke Všem svatým. Pan Pincher za nimi jako doprovod vyslal svou služebně nejstarší zdravotní sestru. Jmenovala se Emma Everdeenová, bylo jí téměř sedmdesát let a zdi nemocnice měla opustit po déle než roce vůbec poprvé.

4

LEWIS – 1993

Když mě otec s macechou poslali na internátní školu U Všech svatých na Dartmoorských vřesovištích, bylo mi třináct a tři čtvrtě.

Máma mi umřela před osmnácti měsíci a mnou cloumal vztek, smutek a protivnost. Ta nevlastní o mně prohlašovala, že jsem delikvent, což jsem nebyl: já byl gotik. Nechápu, proč v tom nepoznala rozdíl.

Gotik se ze mě stal krátce po nástupu na druhý stupeň: na všeobecném gymnasiu v Bristolu, kde mi všichni, a to včetně učitelů, říkali *ušoplesku*, což byla moje přezdívka už od prvního stupně, protože mi odstávaly uši. A gotická subkultura mi do života vstoupila ve chvíli, kdy si můj nejlepší kamarád Jesse nechal narůst dlouhé vlasy, aby tím udělal dojem na jednu gotičku, a já si je nechal narůst taky, aby v tom nebyl sám. Jakmile se mi uši schovaly pod vlasy, s přezdívkou *ušoplesk* byl jako zázrakem šmitec, a tak jsem se rozhodl, že budu gotik taky. S tím se pojilo několik výhod: make-up, který jsem nosil já, Jesse i naše rozrůstající se parta kamarádů, mi zakrýval

bedary a roztrhané džíny, kanady a volný kabát, v nichž jsem chodíval po vyučování, skryly skutečnost, že jsem byl ptáček vyžle, a zároveň mi dodávaly drsnější image.

Gotici u nás ve škole sice nepůsobili nejvládněji, ale opak byl pravdou. Ti větší kryli záda těm menším. Přidat se k nim bylo jako přidat se do fungující rodiny.

Mamka mi to nikdy nerozmlouvala. Měla moje kamarády ráda a oni zas ji. Po škole a o prázdninách, když táta nebyl doma, se všichni scházeli u nás. Vylezli jsme si na zahrádku za domem, což byla taková úzká nudle, sundali jsme si upíří pláště a martensky a na suchém trávníku jsme bosky hráli líný tenis a popíjeli čokoládové mléko. Vždycky se za námi dobelhala i naše milovaná stará fenka Polly a všichni se mohli přetrhnout, jen aby jim věnovala pozornost, jelikož to byl ten nejlepší kříženec labradora pod sluncem. A zároveň jeden z nejstarších. Byla o tři měsíce starší než já – mamka s tátou koupili sestře Isobel štěně, aby na mě jako na mimino nežárlila. Měla jenom tři nohy. Jakože Polly. Polly měla jenom tři nohy. O tu čtvrtou přišla, když se jako štěně rozběhla za nějakou motorkou na silnici a srazilo ji auto.

Polly umřela ve spánku u sebe v košíku v rohu mého pokoje týden před tím, než měla mamka tu nehodu. Když mamka odešla taky, ani zdaleka jsem se s odchodem Polly ještě nesrovnal. Bylo to, jako bych dostal dvakrát ránu do hlavy bouracím kladivem. Nechápal jsem, jak se můj báječný život mohl tak najednou obrátit vzhůru nohama, když já byl pořád já. Tehdy mi došlo, že nezmůžu nic. Byl jsem jako ten bezdomovec, co sedával na chodníku před potravinami a choulil se do starého spacáku, i když bylo léto. Mamka mu kupovala sendvič a kafe a navrhovala mu způsoby, jak svůj život „postavit na nohy“, na což jí vždycky odpovídal: „K čemu to, dyš je vesmír proti mně?“ Mamka mi vysvětlila, že *vesmír* je neživotný, a proto se nemohl proti nikomu spíknout ani nikomu nadržovat, což od ní ale bylo celkem pokrytecké, protože na vyšší moc sama dost dala.

Po mamčině smrti jsem nacházel oporu v kamarádech. Věděli, že mi o tom, čím si procházím, mluvit nešlo, a tak se mnou prostě jenom trávili čas, popíjeli jsme Coca-Colu a poslouchali muziku. Náš malý gang se po škole potuloval stranou od okolní vřavy a učitelé to tolerovali. Pro případy, kdy jsem zamrzl nebo se složil nebo jsem omdlel, měli Jesse a ostatní povoleno mě odvést stranou, pryč z hodiny. Uměli instinktivně vytušit, co potřebuji, třebaže působili jako banda povedených výrostků.

Příjít o Polly a pak o mamku bylo jako přijít o pevnou půdu pod nohama. Zbylo ze mě tak málo, že by stačil jen slabý vánek a já bych se rozplynul. Občas když jsem se ráno probudil v mamčině jezdecké mikině, s jejím přívěskem koně kolem krku a v náručí Pollyinu deku, jsem se nemohl rozpomenout, kdo vlastně jsem. Ve škole jsem byl často dezorientovaný, cestou na hodiny jsem se uměl snadno ztratit. Po škole jsem se třeba ocitl v ulicích čtvrti St Werburgh's, i když jsem původně mířil do St Andrew's. Hlava mi nesloužila. Ale kamarádi to se mnou nevzdávali. To díky nim jsem se nerozpádl.

Zatímco mně se dělo všechno tohle, moje sestra Isobel, které bylo osmnáct, se hodně sblížila se svou nejlepší kamarádkou Bini. Našemu otci, jenž zjevně nebyl schopen mluvit ani s jedním z nás, se dostávalo podpory od jeho kolegyně, která u něj v práci – ve firmě na výrobu kartonů – dělala manažerku. Začala tátovi řídit život jak v práci, tak mimo ni. Zprvu nám to přišlo fajn. Posílala nám po tátovi na večeri ajn-topfy a o víkendech nám jezdila nakoupit do supermarketu.

Pak se začala angažovat víc a chodila k nám domů, kde se oháněla názory na věci, do kterých jí – podle mě a Isobel – nebylo vůbec nic.

Tátovi nakukala, aby se o mě víc zajímal. Prý že ta banda gotiků ze mě „normálního“ člověka neudělá. A tak se mi táta snažil zabránit, abych se s nimi stýkal, jenže to nešlo,

protože jsem se s nimi vídal denně ve škole a po škole jsem prostě zůstával dlouho venku.

Pak se k nám jednou naprdelila domů, když jsme byli s Isabel ve škole, a pěkně nám to tam protřídila: vyhodila Pollyiny hračky, pelíšek i deky a mamčino oblečení odnesla do charitativního obchodu. U mě v pokoji vyšúrovala a všechny moje osobní věci schovala.

Když jsem přišel domů, byla to pro mě hrozná rána. Vyboouchl jsem a nadával jsem jí do všeho možného i nemožného. Mamka by se za mě styděla, ale mně to bylo fuk. Když jsem se válel u sebe v pokoji po koberci, z nějž jsem se snažil vysbírat poslední z Pollyiných chloupků zachycených mezi vlákny, zaslechl jsem, jak tátovi říká: „Tobě to přijde normální?“

A tehdy se mi poprvé zjevila mamka. Snažila se mi celou tu situaci ukázat v lepším světle, ale bylo to beznadějně. Pokud chtěla, abych se cítil líp, tak proč teda sakra umírala?

Zjevila se mi pak ještě o něco později, když jsem se trochu uklidnil a házel si tenisákem o zeď vzadu na zahradě, kde jsem si trénoval nadhoz, zatímco mi v kapse v přeloženém kapesníčku leželo čtyřiaadvacet zachráněných Pollyiných chlupů. Mrskal jsem míčkem o zeď co nejprudčeji to šlo, když vtom mi mamka špitla do ucha: *To bude dobrý, Lewisi.*

Tentokrát jsem ji uslyšel tak jasně, až jsem nechat míček proletět kolem a otočil jsem se, abych viděl, odkud ten hlas přichází.

Sice mě nevidíš, ty trdlo, ale jsem tu vždycky s tebou. Drž se, rošťáku. Budeš v pohodě, konejšila mě.

≈ ≈ ≈

Táta si od té ženské nechal namluvit, že všichni potřebujeme začít od znovu.

Isobel začínala od znovu tak, že s Bini nastoupila na Durhamskou univerzitu.

Táta začínal od znovu tak, že si tu ženskou vzal a udělal z ní moji macechu.

A já začínal od znovu tak, že jsem se s tátou a macechou přestěhoval do Worthingu. Bylo to město doslova na druhém konci země, kde se nacházelo hlavní sídlo té jejich firmy na kartony.

Do té doby jsem jinde než v Bristolu nežil. Měl jsem tam školu, skatepark, kamennou skluzavku v parku u čtvrti Clifton, zahrádky i strom, pod nímž si Polly vždycky na vycházkách lehávala a pod který jsme s mamkou za deštivého rána toho dne, kdy mamka umřela, vysypali její popel.

Mamka říkala, že Bristol je její „srdeční záležitost“. Prý sem patří.

A já jakbysmet.

V den našeho odjezdu jsem upřeně zíral ze zadního okýnka auta a sledoval, jak se všechno, co jsem znal a miloval, pořád zmenšuje a vzdaluje, až mi to nakonec úplně zmizelo z dohledu.

Konec.

Jako lusknutím prstu.

≈ ≈ ≈

Worthing mi k srdci nepřirostl. Novou školu jsem nesnášel, nikoho jsem tam neznal a všichni mě tam měli za pošuka. S Jessem jsme si sice telefonovali, jenže telefon jsme v novém domě měli na chodbě, a kdykoliv jsem ho používal, někde kolem slídila macecha s nadějí, že o ní řeknu něco ošklivého a ona si pak bude moct jít postěžovat tátovi.

Večer co večer, když se táta vrátil z práce, spolu zalezli k němu do pracovny, kde vedli tlumené soukromé rozhovory. Někdy jsem se připlížil ke dveřím a zachytil jsem útržky celé řady stížností na moji maličkost. Pokaždé když jsem vešel do místnosti, kde byli i oni, macecha ztuhla a otec o něco

znervózněl. Neměl jsem soukromí – macecha mi vždycky vyčmouchala moje schovky a nacházela moje poklady: „zaprasený“ obojek, to jediné, co se mi podařilo po Polly zachránit, valentýnky, které mi každý Valentýn chodily od „anonymní obdivovatelky“ (tj. mamky), i moji sbírku pogů.

Ale nejhorší bylo, že našla i moje dopisy, co jsem psal mamce o tom, jak je macecha omezená a uštěpačně krutá. Dopisy, které byly schované pod odchlípnutým růžkem koberce u mě v šatně. Budťo mě macecha špehovala, nebo mi pokoj projela detektivní lupou, protože měla pocit, že když se do toho pořádně opře, určitě narazí na nějaký důkaz mojí neloajlnosti.

Jak je mohla najít, mi zůstává záhadou. Ale jednou večer si mě táta po práci zavolal „na slovíčko“ k sobě do pracovny, kde ležely na zeleném koženém povrchu jeho pracovního stolu. Ruce mi automaticky vystřelily ke krku, kde jsem měl stejně jako mamka na šňůrce zavěšeného jejího koníka. Zavřel jsem oči, přivolał si ji a ona přišla.

Je to dobrý, zašeptala. Bradu vzhůru.

„Co,“ spustil otec a máchl rukou nad dopisy, „má tohle znamenat?“

Odjakživa jsem často rudnul. Cítil jsem, jak mě kůže na krku a tvářích začíná pálit. Vybavoval jsem si, co a jak ostrým jazykem jsem v nich psal, a modlil jsem se za to, že je otec nečetl; že je nečetla *ona*. Macecha.

Hlavu jsem držel skloněnou, aby nebylo vidět, jak se červenám, a pokrčil jsem rameny, jakože mi to je putna. V prstech jsem žmoulal hladký povrch kovového koníka.

„Tušíš vůbec, jak moc ji tvoje slova zasáhla?“ pokračoval otec. „To si ničeho z toho, co pro tebe dělá, nevážíš? Ani toho, co všechno pro tebe obětovala?“

„Já se jí o to nikdy neprosil.“

„Přestaň být tak nehorázný sobec! Ona to dělá proto, že jí na tobě záleží, Lewisi. Chce pro tebe jenom to nejlepší.“

Mlčel jsem a zíral na koberec, tátu i macechu jsem nesnášel, protože jsem věděl, že neříká pravdu. Macecha se o mě zajímala jenom z jediného důvodu: protože tím chtěla obalamutit tátu.

„Takhle už to dál nejde, Lewisi,“ řekl táta. „Až doteď jsme s tebou jednali v rukavičkách. S tím je ale konec. Musíš se změnit.“

Vtom jsem vzhlédl. „Proč se musím měnit? Je se mnou něco špatně?“

„Něco? Všechno! Jsi mimo, vypadáš jako pošuk, chováš se jako spratek, ve škole hrůza a já se za tebe stydím, Lewisi Tylere. Stydím se za to, že jsi můj syn.“

On to tak nemyslel, zašeptala mi mamka. Teď vyjel jenom proto, že neví kudy kam. Špatně s tebou není vůbec nic. Musíš si prostě jenom věřit.

Podobné věci říkávala i tomu bezdomovci. Ale ať už mě chlácholila čímkoliv, otcova slova mě pronásledovala dál. Jako by mi je vypálil do mozku.

O dva týdny později mi sbalili věci a poslali mě na internátní školu.

Otec s macechou pro mě vybrali školu U Všech svatých, jelikož se prezentovala jako škola, která si potrpí na nekompromisní, čistě účelnou výchovu „posilující lidský charakter“. Podle nich to pro mě bylo přesně to pravé ořechové.

5

EMMA – ČTVRTEK, 1. ŘÍJNA 1903

Dítě z loďky zprvu nemělo jméno. To, že se jmenuje Harriet, zjistila sestra Everdeenová až později, ale vyprávění o tom, jak se dítě ocitlo U Všech svatých, zahajovala slovy: „Do nemocnice se Harriet Marchová dostala sanitní drožkou.“

„A vy jste v ní jela se mnou,“ dodávala horlivě Harriet.

„Ano, já v ní jela s tebou.“

Sanitní drožka tažená koňmi, jež transportovala ženu v bezvědomí a omámené dítě z města Dartmouth do ústavu uprostřed divoké dartmoorské přírody, byla zakoupena z druhé ruky od londýnské městské rady a následně přemalována oficiálními barvami ústavu: temně rudou a bronzovou. Uvnitř skýtala dvě lůžka a mezi nimi stoličku pro ošetřovatele. Sanita byla původně zamýšlena pro fyzicky choré, ale byla upravena pro lidi, které stravovalo šílenství, k němuž je dohnal zármutek, strádání či syfilis; pro lidi, kteří v hlavě slychávali cizí hlasy, a pro muže zraněné v zámořských bitvách, kteří se domů vrátili s podlomeným psychickým zdravím nebo s náchylností k nepředvídatelnému násilí. Pro takové pacienty

byly v sanitě řemeny a pouta a také rudá vlaječka, kterou šlo v mezním případě zamávat z okénka a varovat tak kočího.

Pršelo, když lékařův sluha pomáhal kočímu dostat paní Marchovou – jak se dospělé pacientce začalo říkat – na nosítka vzadu v sanitě, zatímco se hospodyně úpěnlivě snažila držet nad nebohou ženou deštník. Když sestra Everdeenová stoupala do sanity po úzkých schůdkách, pan doktor ji přitom přidržoval za ruku a poté dovnitř naložil i dítě, které si zalezlo do rohu na druhém konci prázdných nosítek. Sestra zabalila paní Marchovou do příkrývek a připoutala ji řemeny, aby z nosítek neupadla, až se bude sanita na cestě kodrcat. Příkrývku nabídla i dítěti, ale to se jen zakabonilo a zakroutilo hlavou.

Propánajána, pomyslela si sestra Everdeenová. Na stěžování ji obvykle neužilo, ale tentokrát si sama pro sebe říkala, proč jen úkol dovézt tuto komatózní ženu a její nevrle děcko ke Všem svatým připadl zrovna jí. Vpravdě na takovou otázku odpověď znala moc dobře. Nebyla totiž tak silná jako její mladší kolegyně. Nedokázala již unést koš plný špinavého prádla nebo pomoci přendat pacienta z nosítek na lůžko. Už pomalu neuvezla ani kolečkové křeslo. Tímto mohla být ušetřena svých obvyklých povinností, aniž by přitom ústav utrpěl větší škody.

Vyrazili z Dartmouthu, jenže po staré exeterské cestě ještě nescestovali ani pět kilometrů, a sestra Everdeenová už měla rudou vlaječkou, aby drožka zastavila.

Kočí zatáhl za otěže, pevně si přidržoval klobouk a sehnul se dolů, aby slyšel sestru, která se vykláněla z okénka.

„Co se děje, sestro?“

„Pacientka nedýchá, pane Brixhame. Odneste, prosím, to dítě. Musím se o ni postarat.“

Kočí seskočil, přešel k zadní části sanity a otevřel její dveře. Skučel vítr, kterému po straně cesty hrdě vzdorovaly postávající ovce. Do sanity vnikl průvan, dítě si zalezlo ještě

dál do rohu a drželo si u obličeje sukénku svých šatů. Kočí pohlédl na pacientku a zakroutil hlavou.

„Ta už je v pánu.“

„Třeba ji ještě půjde vzkřísit. Musím se o to pokusit.“

Kočí vypadal pochybovačně, ale i přesto vzal ospalé děvčátko do náruče a schoval si je pod kabát. Děvčátko tiše nesusohlavně zakňouralo, ale nebránilo se – ať už kvůli silným sedativům, či strachu.

„Pojď, pozdravíme Williama,“ řekl jí kočí. „William je můj kůň. Máš ráda koně?“

Zmizel sestře i s maličkou z dohledu, zatímco si vyhrnu-la rukávy a nahnula se nad nehybnou ženu, jejíž rty i kůže už nabíraly namodralý nádech. Řemen kolem ženina těla rozepnula stejně jako vršek její blůzy, čímž odhalila ženinu bledou pleť, přiložila jí na hrud' své dlaně a začala jí masírovat srdce. Bylo to namáhavé a sestra na to musela vynaložit veškerou svou sílu, až tím rozkolíbala celý povoz, ale sestra moc dobře věděla, co dělá, a po pár chvílích ucítila pod prsty nesmělé bušení ženina srdce. Žena začala opět dýchat; sestra ji přivedla zpět k životu.

Sestra Everdeenová ve své snaze neustávala, dokud si nebyla jistá, že ženino srdce bouchá tak, jak má. Poté se posadila na stoličku, na rozpálené čelo si přiložila horní stranu zá-pestí a vzhlédla na polstrovaný strop povozu – vstříc k nebi.

„Děkuji!“ zašeptala.

Po několika minutách děvčátko opět vrátili dovnitř. Kočí se podíval na paní Marchovou, která už měla lepší barvu, sejmul si klobouk, podrbal se na hlavě a opět si ho nasadil.

„Takhle někoho vzkřísit z mrtvých jsem ještě neviděl ani doktora,“ řekl sestře uznale.

„Je to moje práce,“ pronesla tiše. „Už jsem to takhle dělala mnohokrát.“

„Ať tak, či onak, sestro, vaše schopnosti si zaslouží mnohem víc uznání, než se jim dostává.“

Sestra, která nebyla na komplimenty zvyklá, tento zametla rovnou pod koberec. „Pane Brixhame,“ pravila, „paní Marchovou je nutné okamžitě dopravit ke Všem svatým.“

„Pravda,“ souhlasil kočí, šel se posadit zpět dopředu sanity, popadl bič a zaburácel: „Williame, hyjé!“ Kůň uvedl své obrovské nohy do pohybu, s námahou se opřel do postroje, až se kola povozu rozjela, a pokračovali v cestě. Žena dál ležela v bezvědomí podložena lůžkovinami, bledé rty rozervené, zatímco se jí hlava kolíbala ze strany na stranu v rytmu jedoucího povozu. Sestra jí průběžně kontrolovala puls a mezitím ji úzkostlivě pozorovala zpoza krempy svého kloboučku. Děvčátko klečelo na prázdných nosítkách, dívalo se z okénka, kde se mu na skle měnil dech v páru, a prstíky se drželo jeho rámu. Sem tam mu klesla víčka a spalo tak, jak bylo, čelíčkem se opíralo o okno, co nejdál od sestry, jak mu to stísnný prostor jen dovoľoval.

Byl to starý povoz, s jehož vahou kůň zápolil; svou podstavou a koly se spíše hodil na rovnější a udržované cesty Londýna. Vnitřek sanity se kymácel, kodrcal a poskakoval, zatímco kola na úzké cestě vedoucí přes Dartmoorské mokřiny vjížděla do vyjetých kolejí a na kameny. Venku se ženili všichni čerti: sanitou zmítal víchř a do oken i střechy bušil déšť. Na drsné zemi se rozléhalo klapání koňských kopyt. Děvčátko se po nějaké době posadilo na zem mezi nosítka, zády se opíralo o dveře, rukama si objímalo kolena a položilo si na ně čelo. Zůstalo tak a kolíbalo se, zatímco padla noc a vnitřek povozu se zahalil do tmy, až nakonec dorazili ke Všem svatým.

6

LEWIS – PONDĚLÍ, 13. ZÁŘÍ 1993

Do mé nové internátní školy na Dartmoorských vřesovištích v panství Devon mě dovezla uklízečka mojí macechy, Tracy Connellyová. Tracy byla veselá kopa s jihoanglickým přízvukem, třemi dcerami jménem April, May a June a šesti vroucně milovanými vnoučaty. Drkotali jsme se po dálnici M27 v jejím pidirenaultu, zatímco se nám po levici tu a tam objevovalo moře. Já jsem se válel na sedadle spolujezdce a zíral z okna. Měl jsem na sobě Pollyin obojek i mámin přívěsek koně a od hlavy až k patě jsem byl oblečený jako nefalšovaný gotik: poslední důkaz vzdoru maceše, která mi všechno černé oblečení před týdnem sebrala a odvezla ho na skládku. Prý že ho samou hanbou ani nemohla darovat na charitu.

Táta šel to ráno normálně do práce. Ačkoliv jsem odjížděl a vidět jsme se měli až o podzimních prázdninách, popřát mi do pokoje štěstí nebo dát mi otcovskou radu nepřišel, dokonce na mě ani zespoda nezavolal „tak ahoj“. Když jsem sledoval, jak jeho auto couvalo z naší příjezdové cesty, uslyšel jsem kousek od sebe mámin šepot: *Vždyť ho znáš, Lewisi.*

Jenom proto, že žádné emoce neukazuje, ještě neznamená, že je necítí.

V pokoji jsem zůstal až do chvíle, kdy pro mě přijela Tracy. Slyšel jsem, jak jí macecha otevřela dveře, a pak šramocení toho, jak mi do auta nakládaly kufr i další věci. Dolů jsem sešel až na macešino třetí zavolání. Čekala spolu s Tracy na chodbě. Macecha v sukni, kardiganu a blůzce stejné barvy se při pohledu na můj outfit zajíkla. Neviděla na mně totiž její „formální“ oděv, který mi nachystala, nýbrž sepraně černé džíny, černou mikinu a triko kapely Green Day – vše z charitativního obchůdku na Tarring Road. Předešlý večer jsem si zesvětlil konečky vlasů a nanesl make-up, oční linky, rtěnku i řasenku. O pravé rameno se mi otírala visací náušnice a ve strupatém obočí jsem měl cvoček: propíchl jsem si ho sám, v koupelně.

Vypadal jsem jako moje skutečné já. Nebo naopak vůbec ne – a právě o to mi šlo.

Jak jsem takhle v plné parádě dupal v traktorech dolů ze schodů, maceše vyprchala z obličeje všechna barva.

„Ježiši Kriste, Lewisi! To snad nemyslíš...“ spustila.

Tracy jí na rameno přiložila ruku. „Bude v pohodě,“ přesvědčovala ji.

„Ale co si o něm pomyslí?“

„Je to dobrý, paní Tylerová. Já se o to postarám.“

Tracy na mě zakmitala řasami. Vyklouzl jsem ze dveří a šel si sednout do auta. O několik minut později se ke mně přidala i Tracy. „Ty uličníku jeden,“ řekla mi a zakroutila hlavou, hodila pohledem na dům, jestli macecha nekouká, a pak se rozesmála. Když si zapínala pás a otáčela klíčkem v zapalování, smíchem se celá třásla a chechtat se přestala až na dálnici.

≈ ≈ ≈

Cestou ke Všem svatým se mě Tracy snažila všemožně uklidnit. Nemohla za to, že čím blíží jsme byli škole, tím úzkostlivěji jsem se cítil. Když jsme zastavili na pumpě na kraji národního parku New Forest a já se v autě octl o samotě, zvažoval jsem, jestli nevzít roha. Zabránil mi v tom jen strach, že bych tím Tracy asi pěkně zavařil.

Tracy se vrátila a podala mi plechovku limonády Tango a balení vajíčkových sendvičů. Sloupl jsem z něj celofán. Z balení vyšel smrdutý závan prdů.

„Fuj,“ zašklebila se Tracy. „Dej si radši brambůrky.“

„To je dobrý,“ řekl jsem. „Nemám hlad.“

„Ale nepovídej.“

„Fakt ne.“

Tracy si povzdychla. Opřela se dlaněmi o volant a protáhla paže.

„Poslouchej, Lewisi,“ řekla, „v tý škole to třeba nebude tak hrozný, jak myslíš. Třeba tam bude dokonce sranda. A když se budeš snažit, tak se možná dostaneš i na vejšku a pak...“

Větu nedořekla. Já ale věděl, co chtěla říct: *A pak by ses už nikdy nemusel vracet domů.*

Zalesněnou krajinu bičoval vítr a házel autem. Nevěděl jsem, co na to Tracy říct. Sledoval jsem, jak po parkovišti létá igelitový pytlík. Díval jsem se, jak nějaký muž vyndává z auta malého chlapce a u krajnice ho posazuje na nočník.

„Máš na tváři rozmazaný oční linky, Lewisi,“ upozornila mě Tracy.

Naslinila růžek papírového ubrousku, který byl u balení sendvičů, a natáhla se ke mně, že mi tu šmouhu utře, což mi tak silně připomnělo mamku, až se mi do očí nahrnuly slzy. Otočil jsem se, aby to Tracy neviděla. Slzy mi stékaly po tvářích i bradě. Snažil jsem se je setřít rukávem, ale jejich příval neustával.

„Lewisi...“

Otevřel jsem dveře od auta, vylezl jsem ven, zabouchl za sebou a přešel jsem na kraj parkoviště, zatímco do mě ve větru šlehala mikina.

„Nekoukej tak, Harry,“ nakázal táta tomu prckovi na nočníku. Igelitový pytlík vyletěl vysoko do nebe, nafoukl se jako balónek a vítr ho strhl pryč přes dálnici. Objevila se Tracy a postavila se vedle mě. Kolem nás svištěly dodávky a auta. Nevím, jestli mě viděly, nebo jsem jim připadal jenom jako šmouha. Bylo mi to jedno.

„Promiň,“ zamrmlal jsem směrem k Tracy.

„Nemáš se za co omlouvat.“

„Já prostě jenom...“

„Já vím,“ na to Tracy.

Nesnažila se mě dotknout. Jenom mi stála po boku a dlouhou dobu nikdo z nás neřekl ani slovo.

≈ ≈ ≈

Když jsme dorazili ke Všem svatým, začalo se smrákat. Otevřela se před námi brána, a když jsme jí projížděli, naskytl se mi na školu vůbec první pohled: silueta robustního průčelí s gotickou věží uprostřed na pozadí žhnoucího nebe.

„Páni,“ hlesla Tracy a nahnula se dopředu, aby se mohla podívat. „To je jako z nějakýho filmu!“

Zaparkovala za dvěma dodávkami s reklamou na havarijní instalatérské služby a ještě jednou s nápisem *Profi drenáž*.

V autě bylo teplo a pohled na školu se mi ani v nejmenším nezamlouval. Nechtěl jsem se z auta ani hnout.

„No tak,“ ponoukla mě Tracy. „Ať už to máme za sebou.“

Vylezli jsme z auta. Vzduch byl chladný a voněl deštěm. Po dvoře se prohnal prudký víchr, rozčeřil kaluže a přioplácl mi vlasy k hlavě. Zírali jsme na hlavní budovu, na její vysoké kamenné klenby, klenutá okna, chrliče a pilíře. Na chodbě v prvním podlaží se svítilo a za okny byl vidět pohyb řemesníků.

Nad dřevěným vchodem byla zasazená kamenná deska s nápisem *Ústav U Všech svatých, založeno L. P. 1802.*

„Je to ústav,“ řekl jsem.

„Není to ústav,“ oponovala mi Tracy.

„Dyť to tady píší: *ú-stav!*“

„No dobře, tak to dřív býval ústav, ale teď je to škola. Vevnitř se to ústavu určitě ani krapet nepodobá.“

„Co když tam straší?“

Tracy předstírala, že má místo prstů dlouhé pařáty, a přiložila si je ze strany k hlavě. Zašilhala a zavrčela. „Třeba takhle?“

Zasmál jsem se a ona do mě přátelsky šťouchla.

Vydal jsem se za ní mezi dva kamenné sloupy, které z obou stran rámovaly schodiště. Každý sloup měl nahoře piedestal, na němž ležel lev. Schody vedly k obřím dřevěným dveřím. Tracy vedle nich zmáčkla zvonek s nápisem *Žáci a rodiče*. O několik okamžiků později dveře otevřel poměrně mladý buclatý muž v obleku. Oblečení měl tak o číslo menší a vlasy jako vrabčí hnízdo.

Za ním přecházeli kluci ve školních uniformách s hudebními nástroji v rukou z jedné strany velkolepé obložené vstupní haly na druhou. Jistě měli namířeno na hudebku. Když kolem nás procházeli, zírali na mě a Tracy s bezostyšnou zvědavostí. Jeden nebo dva z nich se zaksichtili a s pošklebkem do sebe šťouchli lokty.

Tracy dotyčnému řekla, kdo jsme, a on se představil jako pan učitel Crouch, můj nový třídní. Působil popudlivě. Prý že nás čekal už před hodinou.

„Jo, za to zpoždění pardon,“ řekla Tracy. „Párkrát jsme špatně odbočili.“ Usmála se a pan učitel Crouch jí úsměv oplatil, jenže neupřímný, což Tracy vyvedlo z míry. „Lewisi,“ řekla, „jdi si do auta pro kufr.“

„Nebude ho potřebovat.“

„Ale má tam svoje věci...“

„Všechno, co bude pan Tyler potřebovat, mu poskytne škola.“

A Tracy na to: „Aha. Ale co jeho –“

„Všechno,“ zopakoval pan učitel. „Vše vám bylo předem komunikováno.“ Ustoupil stranou a naznačil, abych vešel do vstupní haly. Když jsem tak učinil, kluk, co nesl tubu, se zastavil, a kluk, co nesl housle, do něj zezadu narazil, což vyústilo v krátkou šarvátku, dokud ji pan učitel Crouch nezatrhl slovy: „Prosím vás, pánové,“ a kluci se odporoučeli pryč.

Tracy chtěla taky dál, ale pan učitel jí rafinovaně zatarasil cestu vlastním tělem.

„Na dlouhá loučení si U Všech svatých nepotrpíme,“ řekl. Tracy se mi podívala do očí. „Zvládneš to, Lewisi?“

Přikývl jsem.

„No,“ hlesla Tracy. „Asi bych měla...“

„Sbohem,“ ucedil pan učitel a zavřel dveře.

7

EMMA – 1903

Pokoj, v němž se po příjezdu ke Všem svatým dítě a sestra nakonec ocitly, byl jeden z pŕltuctu místností na pŕdní chodbě ve třetím patře v podkroví ústavu. Místnost pŕvodně sloužila jako pokoj pro zaměstnance, ale poslední dobou ji podobně jako místnosti kolem používali jako skladiště, jež bylo plné starého oprýskaného nábytku a kufrů s oblečením bláznů a nebožtíků, které nikdo nechtěl koupit. Pokoj byl pro péči o dítě ideální, neboť zde byl přístup do koupelny, a vzhledem ke své poloze v podkroví nabízel dítěti bezpečnou vzdálenost od zbytku ústavu i jeho chovanců.

Před odjezdem do Dartmouthu požádala sestra Everdeenová dvě služebné, aby místnost vyklidily, vyčistily a donesly do ní postel, na kterou měly položit čistou matraci, nastlat ji a překrýt háčkovaným přehozem, k tomu ještě stůl a dvě dřevěné židle, pro sestru její houpací křeslo, v němž zamýšlela přespávat, a mycí stolek s mísami, velkým džbánem, ručníky, mýdlem a vodou, aby sestra nemusela dítě tahat až do koupelny pokaždé, kdy mu bude potřeba umýt ruce. V místnosti bylo

okénko s těžkým závěsem i funkční krb. Ze stropu visel hák, na němž byla zavěšena lampa. Sestra se na příjezd dítěte připravila tak, že si z vlastní ubikace přinesla svou drahocennou příručku ošetřovatelství, pár knížek pro děti, uháčkovanou hračku ve tvaru králíka a na parkety položila hadrový koberec. V krbu hořel oheň a jedna z hospodyň v laskavém gestu položila na stůl vázu s pozdními růžemi z místního skleníku. Nebylo to tu nijak zvlášť útulné, ale plápolání plamínek místnosti na jistém nádechu domova přeci jen dodávalo. Člověk ovšem nesměl příliš myslet na to, že místnost z obou stran obklopují temné pokoje s prapodivným obsahem.

Zřízenec, který dítě vynesl po všech těch chodbách a schodech, ho položil na parkety a okamžitě si postěžoval, jak ho bolí záda. Dole v ústavu někdo zapískal na poplašnou píšťalku.

„Radši běžte,“ řekla sestra Everdeenová zřízenci. Ten ji uremcaně poslechl.

Děvčátko si zalezlo do rohu, kde se choulilo do malé přihrádky jako pod plášť neviditelnosti, oči stále ztěžklé lékařovým opiátem, panenky temné a rozšířené. Vlasy mělo tmavé: ofina a střih těsně pod čelistí mu rámovaly rozkošnou tvářičku. Sestra, které už oči nesloužily tak jako dřív, dítě v té tmě skoro neviděla. Bylo vidět jen díky kontrastu temnoty jeho očí a bledosti kůže. Sestra prohrábla oheň pohrabáčem, z uhláku vysypala trochu uhlí, zvedla ochrannou mříž a vyčerpaně se posadila ke stolu.

S dětmi nepřišla do styku již celou řádku let. Jediná drobotina, která se zde vyskytovala, se rodila pacientkám, bez výjimky se jim odebírala a okamžitě svěřovala do péče babičkám či adoptivním rodinám. Sestrino popuzení, že jí dítě zůstalo na krku, zmírňovalo přesvědčení, že to nemělo mít dlouhého trvání: dle očekávání se paní Marchová měla co nevidět probrat k vědomí, nebo v řádu několika hodin zemřít.

Sestra Everdeenová si zároveň uvědomovala, že se jí dítě nejspíš bálo, jelikož ji jako stárnoucí ženu soužila artritida